

magazine • oktober 2025

WAT NA

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

HET SECUNDAIR ONDERWIJS

GO! centrum voor
leerlingenbegeleiding
Oudenaarde
Geraardsbergen
SAMEN KANSEN CREËREN

Het CLB helpt.
Vrij CLB Zuid-Oost-Vlaanderen

Wat na het secundair onderwijs ?

Focus op de overstap naar andere
opleidingsmogelijkheden dan hoger onderwijs en de
arbeidsmarkt

2025-2026

OK

Van vraag ...

Wat doe ik nu het liefst?

Ik wil meteen aan het werk, denk ik...

Ik ga starten in een zevende jaar...

Ik twijfel nog...

Ik heb nog alle tijd...

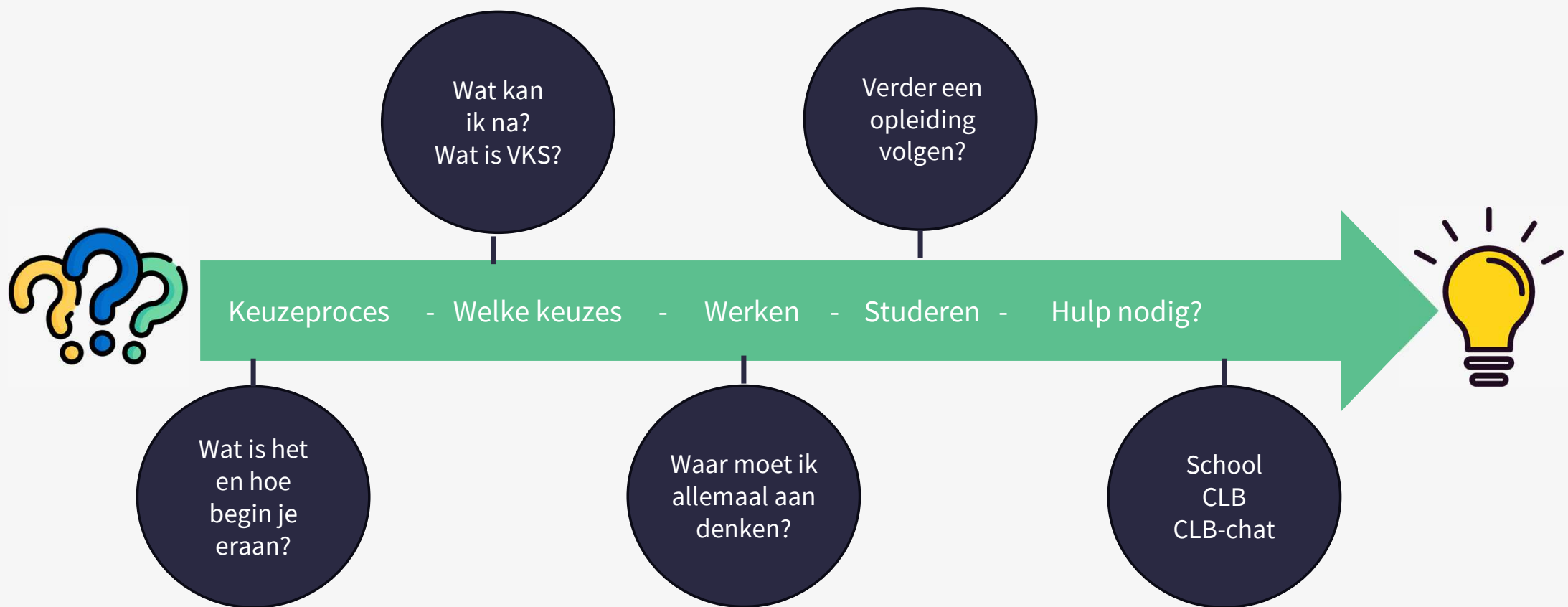

OK

...naar antwoord !

We nemen je mee op weg

6 keuzetaken

Blij met mijn keuze!?

- Een laatste check...
- Ben ik blij met mijn keuze?

Ik beslis!

- Welke keuze blijft over?
- Kan ik de knoop doorhakken?
- Ik weet wat ik wil!

Wie ben ik?

- Wat interesseert mij?
- Wat kan ik goed?
- Ben ik een ondernemer?
- Ik doe een beroepentest.

Hoe en waarom kiezen?

- Stel ik mij al de vraag 'Waarom moet ik kiezen?'
- Waarom wel, waarom niet?

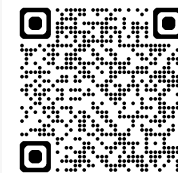
Welke keuzes?

- Wat bestaat er allemaal?
- Wat kan ik na mijn richting?
- Ik wil meteen werken, wat komt daarbij kijken?

Ik verdiep mij

- Wat zijn studiepunten?
- Ik bezoek een opendeurdag van een hogeschool.
- Hoe start ik een eigen zaak?

mijnkeuze.onderwijskiezer.be

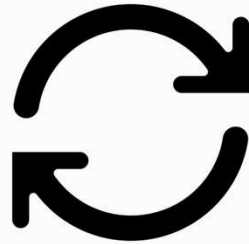
OK

KIEZEN?!

ONDERWIJSKIEZER

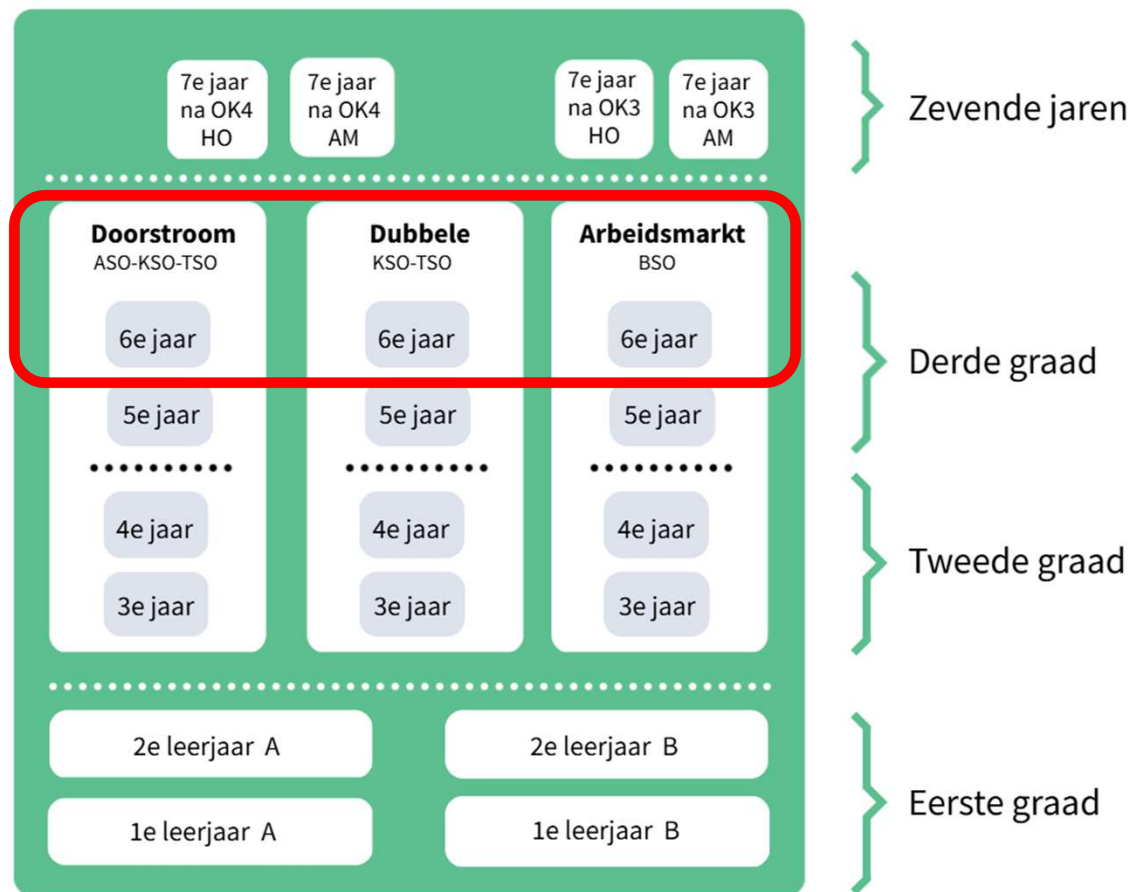
OK

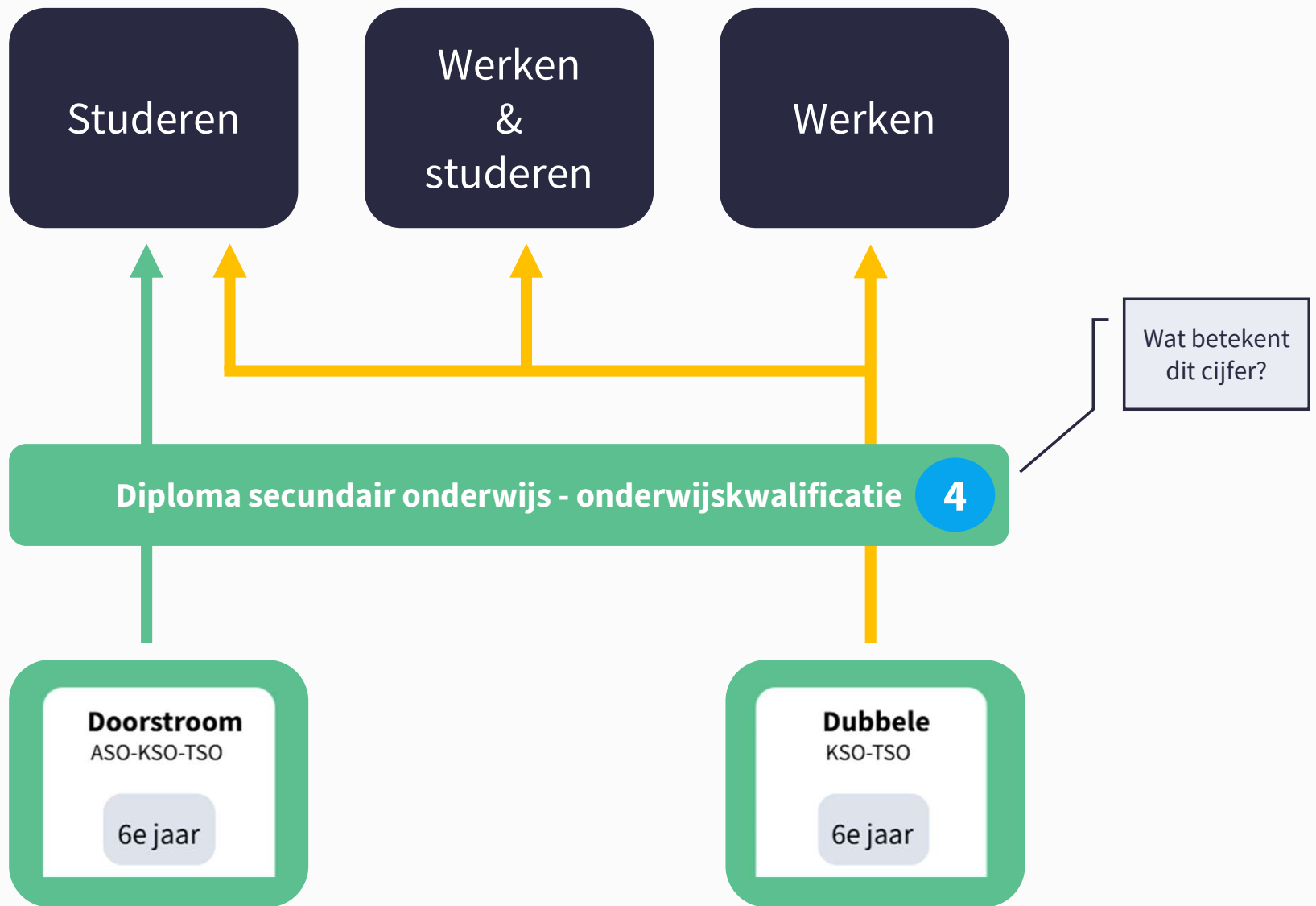
OK

Secundair onderwijs

OK

VKS VLAAMSE KWALIFICATIESTRUCTUUR

Vlaanderen

Onderwijskwalificaties 1-8

Beroepskwalificaties BK

beschrijven wat je moet **kennen en kunnen** om

beschrijven wat je moet **kennen en kunnen** om

een **opleiding** te starten

een **beroep** uit te oefenen

deel te nemen aan de **maatschappij**

een **beroep** uit te oefenen

8 **niveau's**

Je behaalt het niveau na de opleiding...

8 doctor

7 master

6 bachelor

5 graduaat

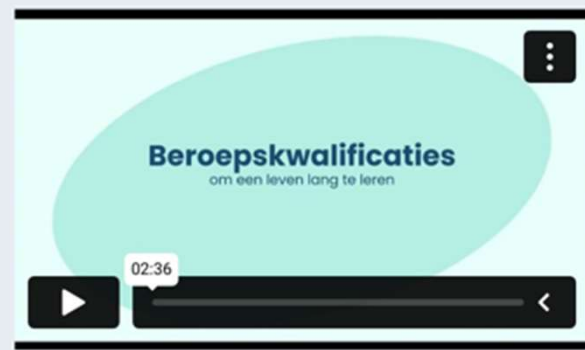
hoger onderwijs

4 3de graad doorstroom- of dubbele finaliteit (ASO-KSO-TSO)
7e jaar gericht op hoger onderwijs na OK3

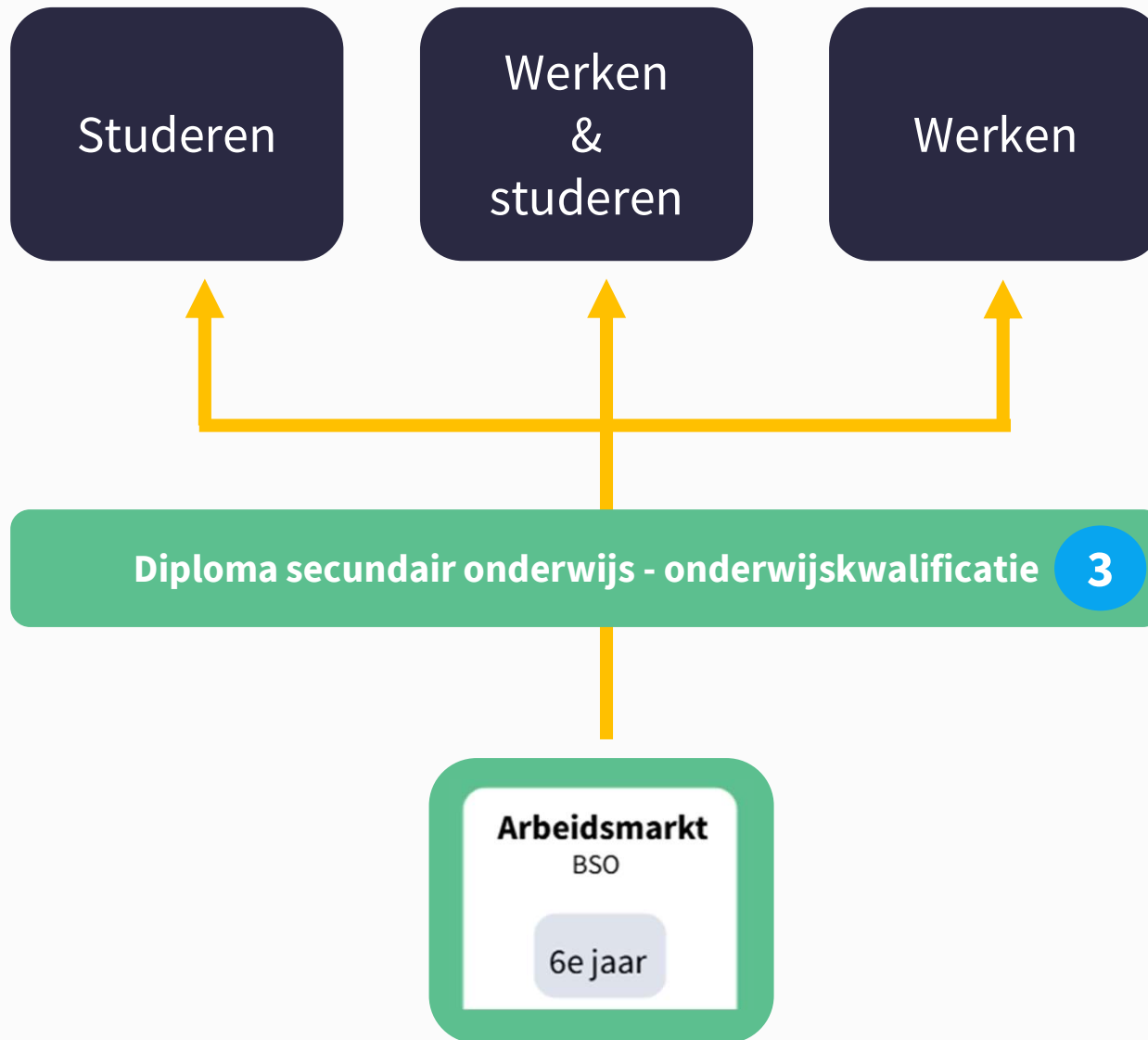
3 3de graad arbeidsmarktfinaliteit (BSO)

2 2e graad duaal arbeidsmarktfinaliteit (BSO) secundair onderwijs

1 lager onderwijs basisonderwijs

OK

Wat betekent dit cijfer?

VKS VLAAMSE KWALIFICATIESTRUCTUUR

Vlaanderen

Onderwijskwalificaties 1-8

beschrijven wat je moet **kennen en kunnen** om

- een **opleiding** te starten
- een **beroep** uit te oefenen
- deel te nemen aan de **maatschappij**

hoger onderwijs

4 3de graad doorstroom- of dubbele finaliteit (ASO-KSO-TSO)
7e jaar gericht op hoger onderwijs na OK3

3 3de graad arbeidsmarktfinaliteit (BSO)

2 2e graad duaal arbeidsmarktfinaliteit (BSO) **secundair onderwijs**

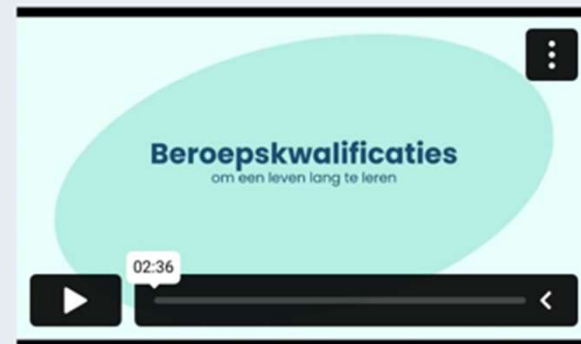
1 lager onderwijs **basisonderwijs**

Beroepskwalificaties BK

beschrijven wat je moet **kennen en kunnen** om

- een **beroep** uit te oefenen

Diploma SO - OK 3

Diploma secundair onderwijs - Onderwijskwalificatie 3

6e jaar - arbeidsmarkt (BSO - dual en niet dual)

• na **arbeidsmarkt** finaliteit (BSO)
• na 7e jaar - gericht op arbeidsmarkt na OK3
.....➔ **Beroeps- en deelkwalificaties**

7e jaar - gericht op arbeidsmarkt na OK3
 7e jaar - gericht op hoger onderwijs na OK3

graduaatsopleidingen - hogeschool (OK 5)

• met 1 of meerdere behaalde beroepskwalificaties

• uniformberoepen
• volwassenenonderwijs

Diploma SO - OK 4

Diploma secundair onderwijs - Onderwijskwalificatie 4

6e jaar - doorstroom (ASO/KSO/TSO)
 6e jaar - dubbele (KSO/TSO - dual en niet dual)
 7e jaar - gericht op hoger onderwijs na OK3

• na **dubbele** finaliteit (KSO/TSO)
• na 7e jaar - gericht op arbeidsmarkt na OK4
.....➔ **Beroeps- en deelkwalificaties**

7e jaar - gericht op arbeidsmarkt na OK4
 7e jaar - gericht op hoger onderwijs na OK4

graduaatsopleiding - hogeschool (OK 5)
 professionele bachelor - hogeschool (OK 6)
 academische bachelor - universiteit (OK 6)

• na **dubbele** finaliteit: met 1 of meerdere behaalde beroepskwalificaties
• na doorstroom: zonder beroepskwalificatie

• vdab-opleidingen
• syntra-opleidingen
• kerkelijk hoger onderwijs
• studeren in het buitenland

Je behaalt dit diploma na

Je behaalt extra kwalificaties

Je kan rechtstreeks starten in SO

Je kan rechtstreeks starten in HO

Je kan naar de arbeidsmarkt

Je kan nog andere opleidingen volgen

OK

Studeren in...

Secundair onderwijs

- 7de jaren gericht op arbeidsmarkt
- 7de jaren gericht op hoger onderwijs

Hoger onderwijs

- Graduaat
- Professionele bachelor
- Academische bachelor

Andere opleidingen

- Uniformberoepen
- Volwassenenonderwijs
- Syntra
- VDAB
- Studeren buiten VL
- en meer ...

OK

Secundair onderwijs

7de jaren
gericht op
arbeidsmarkt

7de jaren
gericht op
hoger onderwijs

Arbeidsmarkt

↑ hoger onderwijs

Je behaalt een attest.
Je bent beter voorbereid op HO,
eventueel toelatingsexamen.

Duurt 1 jaar
Inschrijven is gratis

Vooral theorie
Domein kunst en creatie:
ook praktijk

**7^e jaar
gericht op
hoger onderwijs**
na OK4

Je behaalt bijkomende
beroepskwalificaties.

Duurt 1 tot 3 semesters,
ook mogelijk in duaal leren
Inschrijven is gratis

Vooral praktijk en stage
Verschillende studiedomeinen

**7^e jaar
gericht op
arbeidsmarkt**
na OK4

OK

Secundair onderwijs

7de jaren
gericht op
arbeidsmarkt

7de jaren
gericht op
hoger onderwijs

Arbeidsmarkt

↑ hoger onderwijs

Je behaalt onderwijs-
kwalificatie 4. Je kan starten
in een bacheloropleiding.

4

Duurt 1 jaar
Inschrijven is gratis

Vooral theorie: wiskunde,
wetenschappen en talen

**7^e jaar
gericht op
hoger onderwijs**
na OK3

Je behaalt bijkomende
beroepskwalificaties.

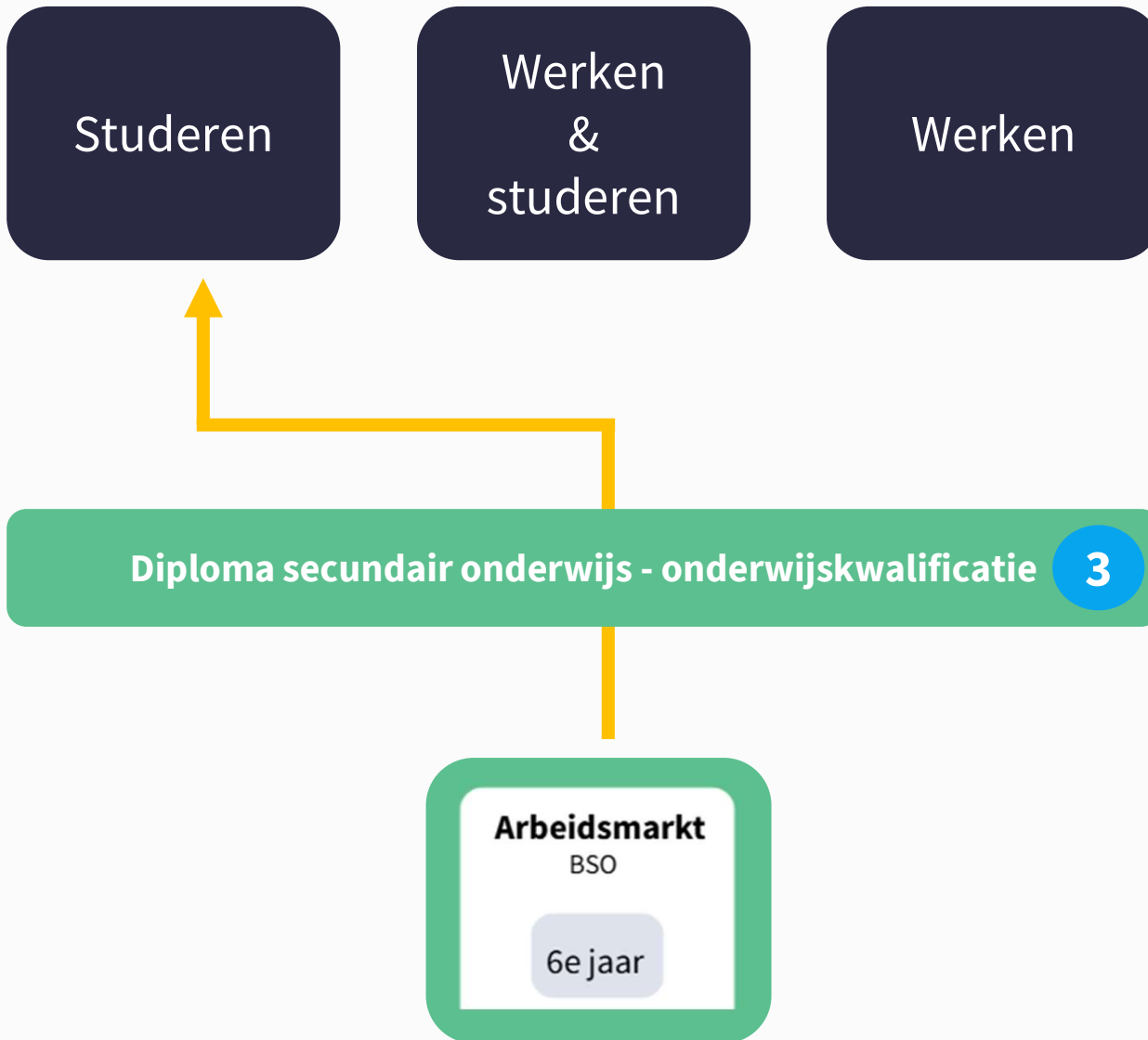
Duurt 1 tot 3 semesters,
ook mogelijk in duaal leren
Inschrijven is gratis

Vooral praktijk en stage
Verschillende studiedomeinen

**7^e jaar
gericht op
arbeidsmarkt**
na OK3

OK

OK

Studeren in...

Secundair onderwijs

- 7de jaren gericht op arbeidsmarkt
- 7de jaren gericht op hoger onderwijs

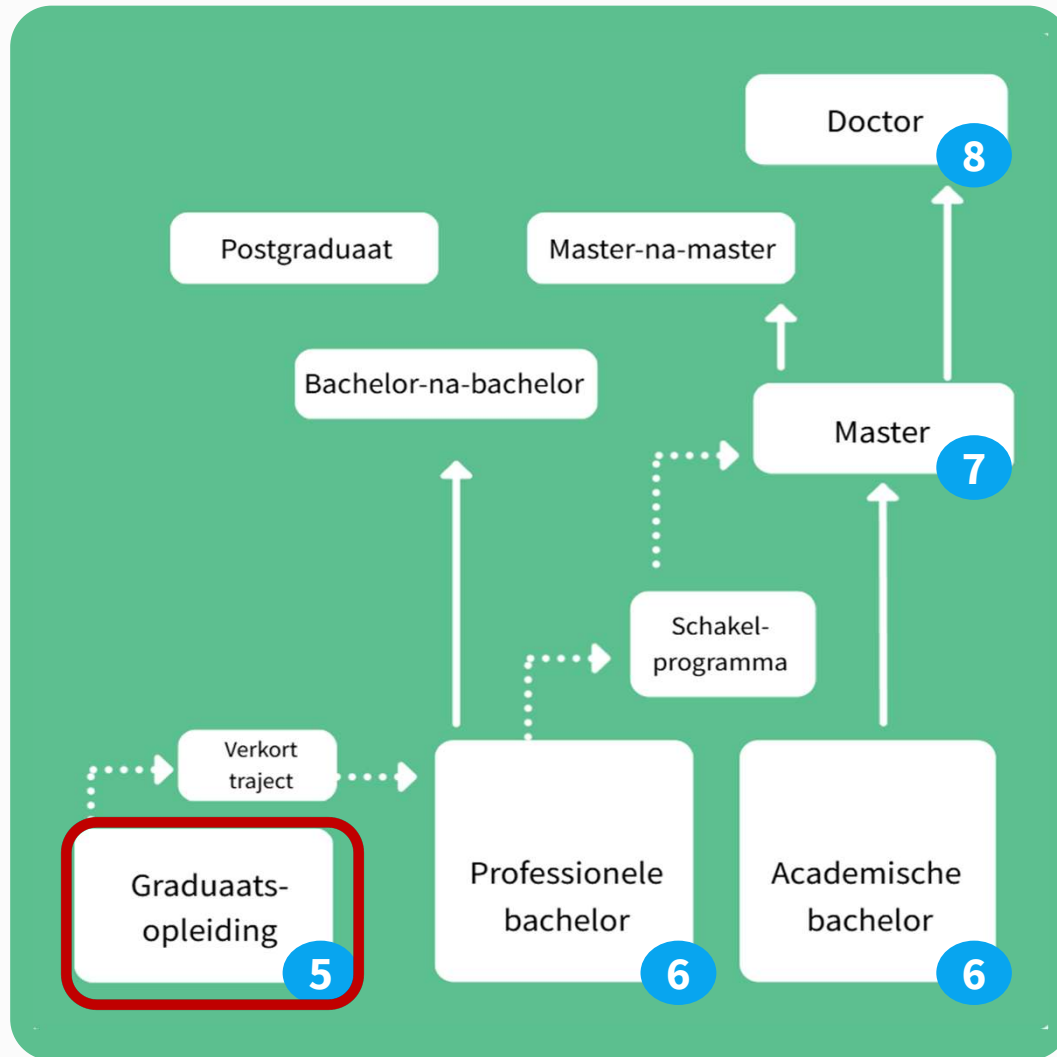
Hoger onderwijs

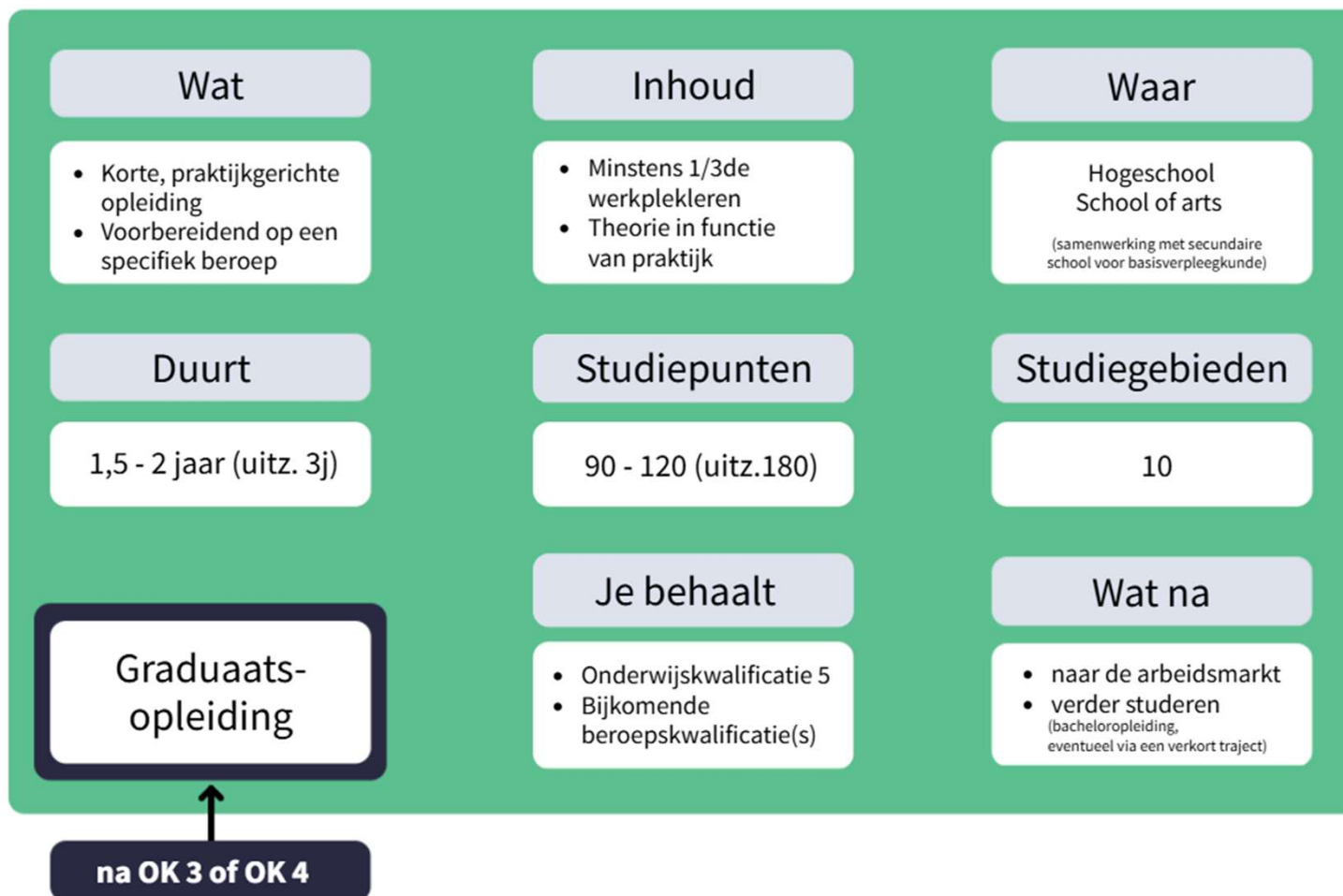
- Graduaat

Andere opleidingen

- Uniformberoepen
- Volwassenenonderwijs
- Syntra
- VDAB
- Studeren buiten VL
- en meer ...

OK

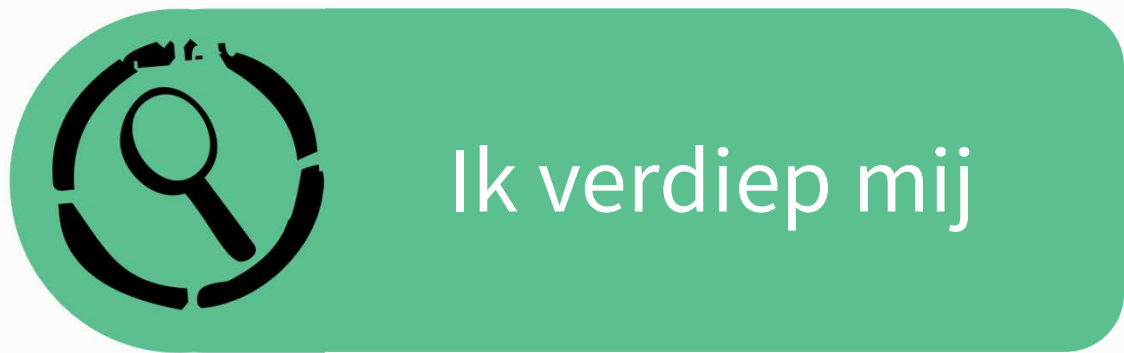
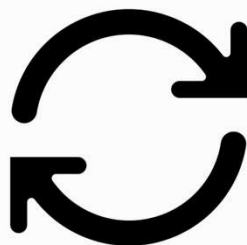
OK

HOGER ONDERWIJS IN VLAANDEREN

Graduatsopleiding

REZIEFSTUM RECHNO

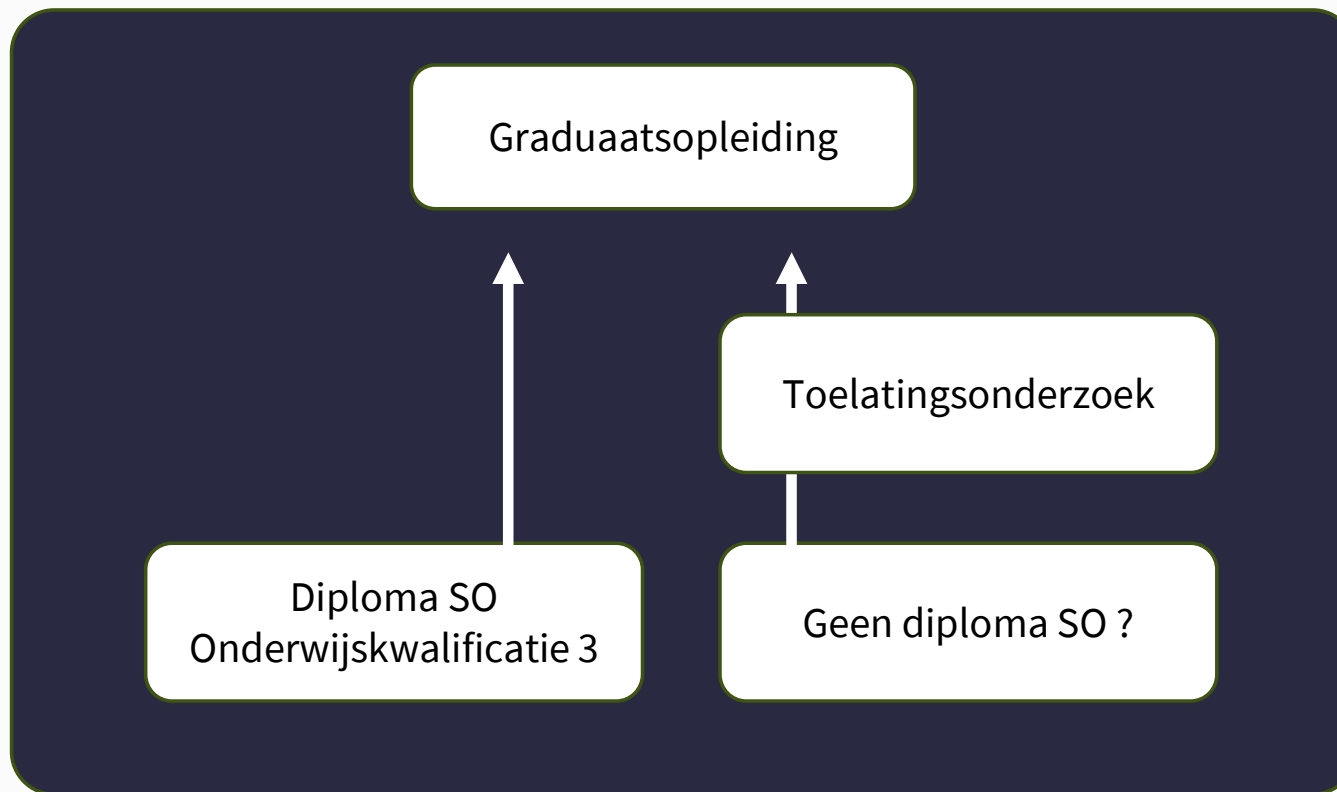

Ik verdiep mij

OK

Toelating tot hoger onderwijs

Belangrijk in het hoger onderwijs

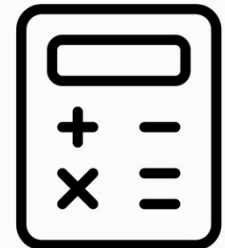
Studiepunten

- Graduaat
- Professionele bachelor
- Academische bachelor
- Master

- Rekeneenheden binnen het hoger onderwijs
- Drukken het gewicht van een opleidingsonderdeel uit
- 1 studiepoint = 25 à 30 uur studietijd
- Studietijd is de tijd die je besteedt aan lessen volgen, je (thuis) voorbereiden en studeren, papers, oefeningen of andere opdrachten maken en examens afleggen.

Even rekenen...

- 1 studiepoint = 25 à 30 uur studietijd
- 60 studiepunten = 1500 à 1800 uur
- Academiejaar = 40 weken
- Gemiddeld = 45u/week tijdsinvestering

OK

Wat betekent slagen
in hoger onderwijs?

Studiepunten

Een voorbeeld →

**Deze student is niet geslaagd
voor 2 opleidingsonderdelen**
(totaal van 9 studiepunten)

→ Geslaagd voor 51 studiepunten

Vaak zal je voor een beperkt aantal
studiepunten kunnen gedelibereerd /
getolereerd worden, maar dan komen
die niet terug bij je leerkrediet.

1 ^e jaar HR-Support	Studiepunten	Behaald op 20
Beroepsoriëntering	4	4
Mijn professionele ontwikkeling 1	3	10
HRM 1	6	8
Meertalige communicatie	3	9
Sociaal recht 1	6	11
Sociale vaardigheden 1	5	12
Tools voor HR 1	3	13
HRM 2	6	9
Sociaal recht 2	6	9
Sociale vaardigheden 2	5	13
Tools voor HR 2	3	16
Werkplekieren 1	10	11

OK

Studeren met een functiebeperking

Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs (SIHO)

- Studenten met een (functie)beperking: leerstoornissen, motorische beperking, ADHD, ASS...
- Begeleiding op maat van de specifieke noden en context: langere examentijd, uitzondering op groepswerk/presentaties, apart lokaal voor examens, online boeken, ...
- Informatie over onderzoek/diagnostiek, ondersteuning in het secundair onderwijs kunnen van belang zijn

[Aanspreekpunten | Siho](#)

[Studeren met een functiebeperking - voor studenten \(vlaanderen.be\)](#)

Financieel - Studietoelage

Voorwaarden

- Nationaliteit - Belg of gelijkgesteld
- Opleiding - diplomacontract, erkende opleiding en onderwijsinstelling...
- Financieel - gezinsinkomen
- Procedure - student heeft volledige controle over dossier

Hoe aanvragen?

Niet automatisch via het groeipakket zoals in het secundair onderwijs

Aanvragen via het digitaal loket-> <https://www.studietoelagen.be/>

Aanvraag voor volgend academiejaar kan vanaf 2 juni 2025 tot en met 1 juni 2026.

Hulp nodig? Opstartdagen, videobellen of bel 1700

Volg de aanvraag op “mijn burgerprofiel”

LET OP! Om in aanmerking te komen als bijna-beursstudent dien je ook aan te melden via het digitaal loket.

OK

Financieel - Groeipakket

Voorwaarden

Tot en met de maand de student 25 jaar wordt
Ingeschreven zijn voor een volledig academiejaar en voor minstens 27 studiepunten
Opgelet met studentenjob! -> maximum 650 uur/kalenderjaar

Student@work.be (studentatwork.be)

Ook applicatie voor de smartphone

The logo for 'STUDENT AT WORK' is displayed in a white box. The text is arranged in two lines: 'STUDENT' on top and 'AT WORK' on the bottom. The letters are in a bold, sans-serif font. The colors of the letters are: 'S' (black), 'T' (blue), 'U' (green), 'D' (black), 'E' (blue), 'N' (black), 'T' (blue) for the first line; and 'A' (blue), 'T' (black), 'W' (green), 'O' (black), 'R' (blue), 'K' (black) for the second line.

STUDENT
AT WORK

OK

Studeren in...

Secundair onderwijs

7de jaren gericht op arbeidsmarkt

7de jaren gericht op hoger onderwijs

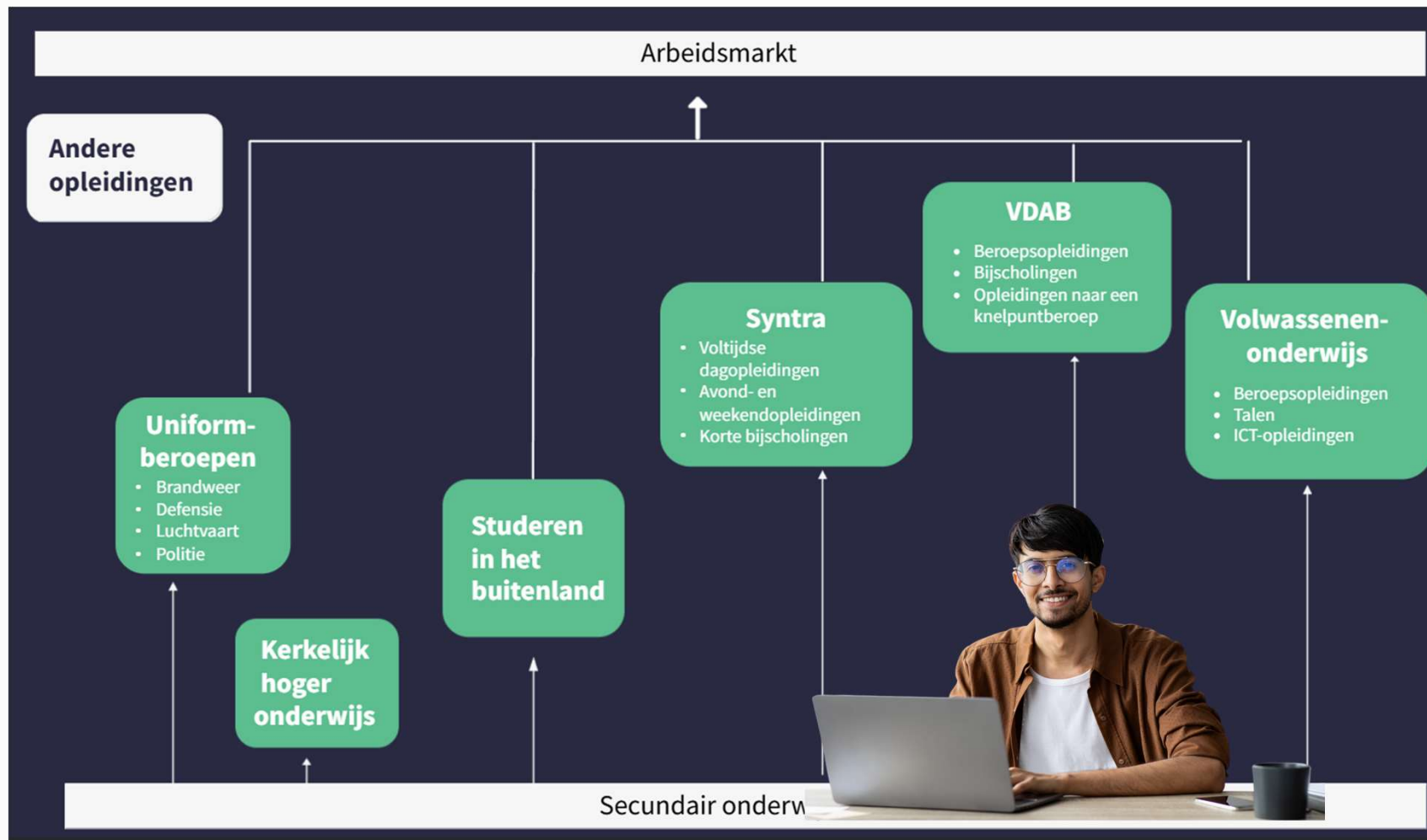
Hoger onderwijs

Graduaat

Andere opleidingen

- Uniformberoepen
- Volwassenenonderwijs
- Syntra
- VDAB
- Studeren buiten VL
- en meer ...

OK

OK

ANDERE OPLEIDINGEN IN VLAANDEREN EN VERDER...

S

zoek andere opleidingen op

Oh, dat is leuk!

OK

Werken
&
studeren

Diploma secundair onderwijs - onderwijskwalificatie **3**

Arbeidsmarkt

BSO

6e jaar

OK

In het **hoger onderwijs** kan je werken en studeren in veel opleidingen combineren.

werkstudent

afstandsonderwijs

zelfstudie

avond-& weekend
onderwijs

Werken
&
studeren

Ook bij de **andere
opleidingen** vind je
combinaties

duaal leren in SO

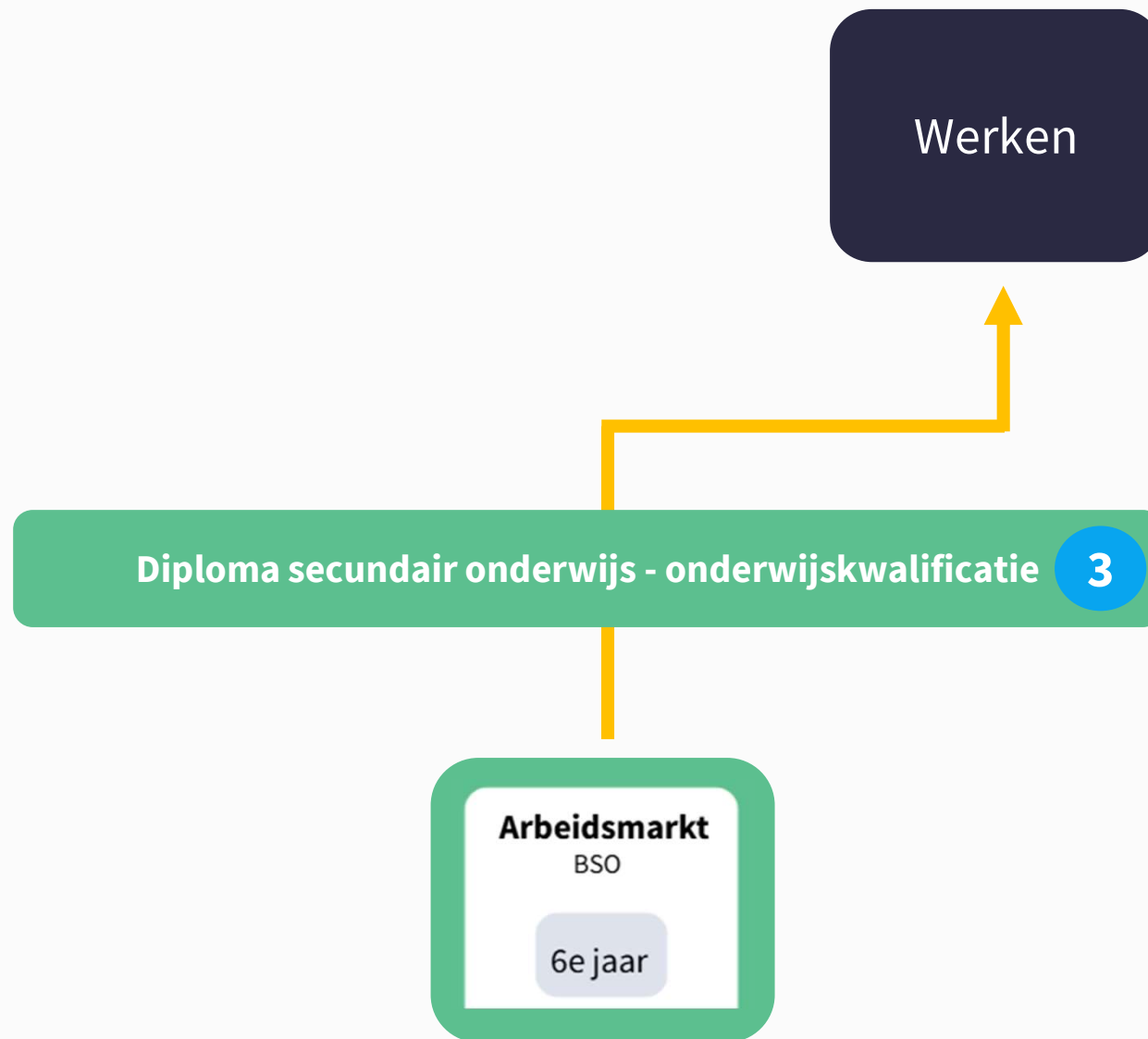
volwassenenonderwijs

avondopleidingen Syntra

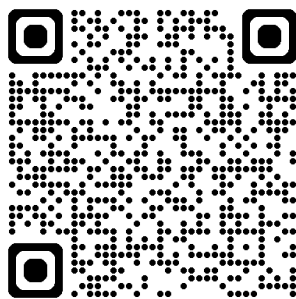
VDAB opleidingen

OK

OK

Welk beroep ?

Job zoeken

Schrijf je in !

Uitkering ?

Werken

Informatie over **beroepen en vacatures** vind je bij VDAB of ACTIRIS.

Deze organisaties en bv. ook vakbonden helpen je met **solliciteren**.

Je schrijft je in als werkzoekende:

- om **jobaanbiedingen** te krijgen,
- om je **beroepsinschakelingstijd** te laten starten. Deze periode moet je doorlopen voor je aanspraak kan maken op een uitkering.

De RVA, de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening bepaalt of je recht hebt op een **uitkering** als je niet meteen werk vindt.

OK

IK WIL WERKEN

S

alle andere dingen in

Oh, dat is het!

OK

VDAB

Menu

Zoek op vdab.be

< Oriënteren

Afgestudeerd of pas van school

Ben je afgestudeerd of kom je pas van school? We maken je wegwijs en leggen uit hoe je snel werk vindt.

Schrijf je in

Schrijf je in bij VDAB om je beroepsinschakelingstijd te laten starten.

Begeleiding op maat

Ben je ingeschreven, dan begeleiden we je in je zoektocht naar werk.

Test welke job bij je past

Doe de test en bekijk onze tips.

Zoek een job

Ga op zoek naar vacatures die je aanspreken.

Hulp nodig?

OK

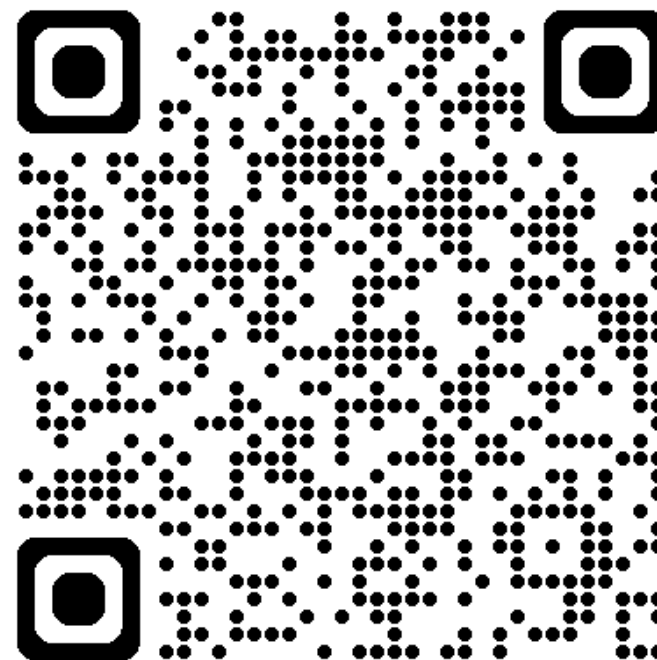

Extra hulp

Heeft een niet-leerplichtige leerling extra hulp nodig om werk te vinden? Contacteer een [jongerenconsulent](#) in de woonplaats van je leerling.

OK

Informatie
of
hulp nodig ?

OK

Je school

Je CLB

Zoek je CLB

School	Contactpersoon CLB	GSM	E-mailadres
Bernarduscollege: 3e graad	Kato De Stercke	0491 90 61 72	Kato.destercke@vrijclbzov.be
Bernardustechnicum (Economie & Organisatie - Taal & Cultuur-Maatschappij en Welzijn Zorg)	Kato De Stercke	0491 90 61 72	Kato.destercke@vrijclbzov.be
Bernardustechnicum (STEM)	Nico Van Dorpe / Ibe Ghys	0491 90 61 80	nico.vandorpe@vrijclbzov.be / ibe.ghys@bernardusscholen.be
Bernardustechnicum (Sport - Land-en Tuinbouw)	Laura De Staercke	0489 72 66 12	laura.destaercke@vrijclbzov.be
Campus Glorieux Secundair	Jo Bundervoet	0492 46 67 01	jo.bundervoet@vrijclbzov.be
GO! Atheneum Avelgem	Valerie Van Waesberghe	0492 46 77 80	valerie.vanwaesberghe@clboudenaarde.be
GO! Atheneum Brakel	Valérie Noët	0492 46 77 79	valerie.noet@clboudenaarde.be
GO! Atheneum Da Vinci Campus Ronse	Valerie Van Waesberghe	0492 46 77 80	valerie.vanwaesberghe@clboudenaarde.be
GO! Atheneum Geraardsbergen	Jana Roeland	0492 46 77 84	jana.roeland@clboudenaarde.be
GO! Atheneum Herzele en KAZ-klas	Franklin Hermie	0492 46 77 70	franklin.hermie@clboudenaarde.be
GO! Atheneum Oudenaarde Bergstraat	Valérie Noët	0492 46 77 79	valerie.noet@clboudenaarde.be
GO! Atheneum Oudenaarde Fortstraat	Doortje De Beir	0492 46 76 68	doortje.debeir@clboudenaarde.be
GO! KAZ Koninklijk Atheneum Zottegem	Franklin Hermie	0492 46 77 70	franklin.hermie@clboudenaarde.be

School	Contactpersoon CLB	GSM	E-mailadres
OLV College Campus Centrum	Liesbet Baele	0491 90 24 96	liesbet.baele@vrijclbzov.be
OLV College Campus Grotenberge	Liesbet Baele	0491 90 24 97	liesbet.baele@vrijclbzov.be
Richtpunt Campus Oudenaarde	Valérie Noët	0492 46 77 79	valerie.noet@clboudenaarde.be
Richtpunt Campus Ninove	Elien Verhaeghe	0492 46 76 63	elien.verhaeghe@clboudenaarde.be
Richtpunt Campus Zottegem	Elien Verhaeghe	0492 46 76 63	elien.verhaeghe@clboudenaarde.be
Sint-Paulus Instituut Herzele	Lotte Willems	0491 90 24 96	lotte.willems@vrijclbzov.be
St. Franciscus Instituut	Elke Van Paemel	0491 90 25 01	elke.vanpaemel@vrijclbzov.be
Viso Cor Mariae Brakel	Valerie Van Cauwenberge	0489 72 71 37	valerie.vancauwenberge@vrijclbzov.be
Keerpunt Oudenaarde	Stefanie Delporte	0492 46 77 72	stefanie.delporte@clboudenaarde.be

OK

De jongere met meest kans op slagen in zijn of haar studies of job is diegene die zich best heeft voorbereid.

Maak er dit jaar werk van.

- Onderwijskiezer
- Brochure 'Wat na secundair onderwijs'
- Brochures en websites van hogescholen en universiteiten
- SID-in
- Jobbeurzen

- Openlesdagen
- Infodagen onderwijsinstellingen
- OLB op je school
- Ontmoeting met studenten of beroepsbeoefenaars
- Schoolverlatersactiviteiten

- Interessevragenlijst
- Studiehouding- en motivatievragenlijst
- Keuzerooster
- Keuzewerkboek
- Praat met je omgeving
- Oriënt-beroepentest

mijnkeuze.onderwijskiezer.be

We nemen een kijkje op Onderwijskiezer

OK

Jullie feedback is belangrijk voor ons!

